

Dr. Üzeyir Kırca*

Hizmet sunanların: eğitime, bilgilenme, cesaretlendirilme, kendini ifade edebilme, saygınlık, desteklenme, rehberlik ve geri bildirim hakları karşılanmalıdır.

1994 Kahire Nüfus ve Kalkınma Konferansı'nda tanımlanan üreme sağlığı: "Yalnızca üreme sisteminin işlevlerine ve işleyiş şekline ilişkin alanlarda bir hastalık ve sakatlığın olmaması değil, fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan bütünüyle iyi olma durumudur". Üreme sağlığına yönelik birinci basamak sağlık kurumlarının hedefleri yaşam siklusu kavramı içinde ele alındığında: bebek sağlığı, çocuk sağlığı, ergen sağlığı, kadın sağlığı ve aile sağlığıdır.

Üreme sağlığının kapsamı ise:

- * Konsepsiyon öncesi, gebelik ve doğuma ilişkin koruyucu ve tedavi edici hizmetleri sunmak,
- * Aile planlaması hizmetlerini yaygınlaştırmak, riskli gebelikleri önlemek,
- * Doğum öncesi nitelikli bakım vermek,
- * Sağlıklı doğum koşullarından herkesi yararlandırmak,
- * İstenmeyen gebelikleri önlemek,
- * İstemi düşüklerin sağlıklı koşullarda yapılmasını sağlamaktır.

Bunun için: Hizmetlerin tanıtımını, hizmetlerden eşit yararlanmayı, çiftlerin sağlıklı bir bebeğe sahip olabilmeleri için en iyi koşulların sağlanmasını, uygun sağlık bakım hizmetlerinden yararlanma hakkını sağlar. Antenatal bakım, doğum ve doğuma hazırlık, doğum sonrası bakım, yenidoğan bakımı, ergenlik dönemi, sağlam kadına yaklaşım, aile planlaması, menopoz, infertilite, cinsel yolla bulaşan hastalıklar, beslenme hizmetleri birinci basamak kuruluşlarının yapması gereken üreme sağlığı hizmetleridir. Bu hizmetlerin hepsinde en önemli bölüm de doğru bir danışmanlıktır.

Üreme sağlığı alanında doğru işin yapılması ve yapılan işin de doğru yapılması sunulan hizmetin niteliğini belirler.

Bunun için:

* Hizmet verenin: zarar vermeden, tıbbi bilgisini kullanarak, belirlenmiş standartlara göre çalışması,

* Hizmet alanın: gereksinimlerini doğru zamanda, doğru uygulamalarla, doğru maliyetle karşılaması gerekir. Niteliğin sağlanması için aile planlaması ve üreme sağlığında yaygın hizmet sunulmalı, sağlık çalışanlarının bilgi ve becerisi yeterli olmalı, hizmet sunumunda duyarlı davranılmalı, sürekli hizmet içi eğitim sağlanmalı, hizmette standardizasyon sağlanmalıdır.

Ayrıca: uygun fizik koşullar, teknik yeterlilik, güvenli hizmet, başvuranın memnuniyeti, ulaşılabilirlik, uygun maliyet, kabul edilebilirlik, sürdürülebilirlik, etkililik, verimlilik, kanıta-dayalı tıp uygulamaları sağlanmalı, bilgi-eğitim-iletişim yöntemleri kullanılmalı, nitelikli danışmanlık verilmeli, başvuranın ve çalışanın haklarına saygı gösterilmelidir.

Hizmet sunanların: eğitime, bilgilenme, cesaretlendirilme, kendini ifade edebilme, saygınlık, desteklenme, rehberlik ve geri bildirim hakları karşılanmalıdır.

Hizmet alanların ise: bilgilenme, saygınlık, kendini rahat hissetme, sürekli hizmet alma, görüşlerini bildirme, vazgeçebilme hakları yerine getirilmelidir.

Üreme sağlığı hizmeti yaşam siklusu kavramı içinde ele alınmalıdır. Çünkü konsepsiyondan yaşamın sonuna dek yaşanan sağlık deneyimleri ve benimsenen yaşam biçimleri izleyen dönemlerdeki yaşam kalitemizi belirler.

Üreme Sağlığı: Bireyden toplum düzeyine kadar etkili,

Yaşam kalitesini belirleyen,

Sağlığın her basamağında,

Herkes tarafından paylaşılması gereken ortak sorumluluğumuzdur.